

Koncepcia rozvoja Kultúrnych zariadení Petržalky na roky 2024 – 2028

V rokoch 2024 – 2028 budú KZP pokračovať v upevňovaní štruktúry, ktorú sa snažia vtlačiť do petržalského kultúrneho priestoru. Ide o veľmi konkrétny systém bodov na mape Petržalky, ktoré by mali a budú mať na rôznych úrovniach priamy vplyv na kultúrny život všetkých generácií obyvateľov Petržalky. Prepájaním týchto bodov vzniká jeden petržalský kultúrny priestor ako súčasť bratislavského kultúrneho priestoru so základnými piliermi tvorenými MČ Petržalka, jej zriaďovanými organizáciami, subjektmi nezriaďovanej kultúry a verejnosťou, spájajúcou sa do komunít.

 Najvýznamnejšími úlohami a oblasťami činnosti KZP ako verejnej kultúrnej a osvetovej inštitúcie zriaďovanej Mestskou časťou Petržalka sú:

- poskytovanie všeobecne prínosného kultúrneho vyžitia
- kultúrna a ekologická výchova
- pohybové aktivity a šport v súčinnosti s občianskymi združeniami a klubmi
- práca s mládežou, práca so seniormi a inými znevýhodnenými skupinami
- spájanie a komunikácia medzi jednotlivými časťami Petržalky
- komunikácia s kultúrnymi a spoločenskými organizáciami na mestskej a regionálnej úrovni

Prvou prioritou je tvorba a poskytovanie kultúrneho programu a podujatí pre všetky vekové kategórie. Tvorba vlastných programov a kultúrnych podujatí vo vlastnej produkcii, alebo v koprodukcii s inými spolupracujúcimi inštitúciami a právnickými osobami spočíva v organizovaní cyklických aj jednorazových podujatí - koncertné a tanečné, komponované programy, alebo naštudované umelecké diela - tanečné, hudobno-tanečné, dramatické javiskové inscenácie, ale aj semináre, tvorivé ateliéry a výstavy výtvarných umelcov alebo tvorivé, literárne, výtvarné a hudobné súťaže.

Druhou prioritou je usporadúvanie projektov, ktoré sú programovou prioritou MČ Petržalka vo vzťahu k obyvateľom Petržalky - Kultúrne leto v Petržalke, Seniorfest, Vianočná Petržalka a Petržalský maškarný ples.

Tretou prioritou je spolupráca s komunitami a aktívne budovanie komunitného povedomia. Všetky zariadenia KZP vykonávajú intenzívnu činnosť smerom k znevýhodneným skupinám, v úzkej spolupráci s MČ Petržalka, MK SR a inými oficiálnymi organizáciami, a zároveň kultúrno-osvetovú komunitnú činnosť, či už samostatne, alebo v spolupráci s občianskymi združeniami, spolkami a neformálnymi záujmovými skupinami.

STRATEGICKÉ CIELE

1. Udržateľnosť post-covidových trendov v smerovaní KZP

Pandémia Covid-19 znamenala pre celé kultúrne prostredie zásadnú zmenu paradigmy. Po nej sa kultúrna obec musí vysporiadať s novými skutočnosťami a zmenami diváckych návykov. V roku 2023 prišlo KZP s bezprecedentným počtom podujatí a dosiahlo historické čísla vo všetkých merateľných ukazovateľoch. Tento mimoriadne úspešný rok ukázal smer, ktorým sa chce KZP vydať aj v nasledujúcich rokoch, čo do kvantity, kvality, pestrosti a návštevnosti podujatí.

Úlohy:

- Ďalšie posilňovanie čo najširšieho záberu kultúrnych podujatí vo všetkých troch zariadeniach a vonkajších priestoroch typu námestie, či iný voľný verejný priestor.
- Rozvíjanie spolupráce s profesionálnymi tvorcami kultúrneho obsahu, so zameraním na spolupráce s podielom na vybranom vstupnom, čo umožní koncepčnú, dramaturgicky vyváženú prácu s prostriedkami z honorárového rozpočtu.
- Optimalizovanie a naplnenie kapacity všetkých troch zariadení, pokiaľ ide o prácu s deťmi a mládežou formou kurzov, krúžkov a tvorivých dielní, prácu so seniormi a inými znevýhodnenými skupinami.

DK Lúky bude okrem posilnenia pestrosti kurzov, krúžkov a kultúrno-osvetovej činnosti pokračovať smerom k všestrannejšej, komplexnejšej ponuke vo väčšinových aj menšinových žánroch. Už teraz sa črtá, akú silnú komunitnú úlohu začína DK Lúky zohrávať v širšom okolí, a to napriek dopravným obmedzeniam. Výhľadovo do dvoch rokov by mala byť funkčná električková trať až po Janíkov dvor. Bude to nielen dopravná tepna, ale trať privedie so sebou aj nízkopodlažnú špecializovanú zástavbu, občiansku vybavenosť, cyklotrasy a chodníky. Celá časť v okolí DKL dostane charakter širokého mestského bulváru, čo posilní funkciu DKL ako centra kultúry pre celú oblasť Lúk a začiatku Slniečníc.

CC Centrum okrem osvedčených formátov práce s mládežou a znevýhodnenými skupinami bude pokračovať v tvorbe honorárovo menej náročných podujatí, ktoré stavajú na priamom, komornom, intímnom kontakte interpreta s divákmi. Prípadný vznik novej obradnej siene v inej lokácii by napomohol plnému využitiu kapacity a možností tohto zariadenia. Tiež revitalizácia Námestia republiky so zvýšením možností a frekvencie vonkajších podujatí môže priniesť posilnenie úlohy CC centra v tejto lokalite. Keďže sa počíta so zvýšením dynamiky Námestia republiky, CC centrum môže tiež plniť funkciu určitého umeleckého a priestorového zázemia.

DK Zrkadlový háj bude pokračovať s pestrosťou žánrov so silným akcentom na väčšie podujatia, či už formou dramaturgických nájmov, alebo vlastnej dramaturgie. Stane sa tiež miestom prienikov s kultúrnymi akciami od bratislavských po celoslovenské a medzinárodné podujatia, často festivalových formátov.

Všetky tri zariadenia budú ešte viac kultúrne expandovať do svojho najbližšieho okolia – formou umeleckej interakcie s obyvateľmi na príľahlých námestiach a voľných plochách, terasách, či vnútroblokoch.

Do roku 2028 vznikne systém funkčnej električkovej trate, cyklotrás, či revitalizovaného Námestia republiky. Všetky tri zariadenia budú mať k sebe ešte bližšie, budú tvoriť silnejší kultúrny celok, na čom budeme v predstihu stavať našu dramaturgiu prepojených kultúrnych konceptov a podujatí.

- K tomuto sa pridá podpora pohybových aktivít a športových podujatí v súčinnosti s občianskymi združeniami a športovými klubmi, ale hlavne spolupráca v rámci systému novopostavených či zrenovovaných športovísk v gescii MČ a Športových zariadení Petržalky. Táto sieť športovísk a skultivovaných plôch môže s prispením KZP dostať pridanú hodnotu v podobe kultúrneho obohatenia športových podujatí.
- V marketingu sa budeme snažiť posilniť možnosti systému ekologicky udržateľných propagačných plôch nielen na revitalizovaných námestiach, ale hlavne v rámci projektov prestavby a výstavby športovej, školskej a občianskej vybavenosti zo strany MČ. Tu sa budeme snažiť presadiť vznik interaktívnych inštalácií, kde okrem exteriérových umeleckých diel bude priestor na primerane invenčnú printovú propagáciu kultúrneho programu KZP. Tiež budeme pokračovať v úzkej spolupráci s BKIS v rámci celobratislavskej propagácie udalostí na mestskej úrovni, ktorých súčasťou budeme.

2. Cesta k mladému divákovi a obhájiteľnosť existencie KZP v 21. storočí

V snahe dosiahnuť stabilitu rozpočtových príjmov v minulosti KZP rozvíjalo osvedčené formáty programov pre špecifické cieľové skupiny a vydajúc sa cestou ľahšieho odporu rezignovalo na snahu o získanie diváka, pre ktorého prostredie kultúrnych domov predstavovalo prežitok z prednovembrovej éry. Takto vypadla z portfólia návštevníkov KZP veľká časť cieľovej skupiny vo veku 18-35 rokov, ktorých sa pokúšame opäť prilákať na naše podujatia. Miera úspechu tejto snahy bude zároveň aj barometrom konkurencieschopnosti KZP v porovnaní s alternatívnymi priestormi, ktoré táto cieľová skupina s cieľom kultúrneho vyžitia vyhľadáva v súčasnosti.

✓ Úlohy:

- Vytvoriť novú vizuálnu identitu KZP
- Postupne omladzovať pracovný kolektív KZP a vzdelávať zamestnancov s dôrazom na schopnosť reagovať na zmeny aktuálnych trendov a užšiu spoluprácu všetkých zložiek KZP
- Rozvoj programu pre mladých ľudí popri zachovaní kvantitatívnej a kvalitatívnej rozmanitosti programu pre ostatné cieľové skupiny
- Rozvoj atraktívnych vzdelávacích formátov
- úzka spolupráca s nezriadenou kultúrou (predchádzať jej bude pasportizácia nezriadovanej kultúry na území Petržalky)
- Posilnenie marketingu s ohľadom na potreby vekovej skupiny 18-35 rokov, hľadanie alternatívnych možností na propagáciu podujatí, užšia spolupráca s MČ Petržalka
- Kultivácia priestorov v okolí kultúrnych domov v úzkej spolupráci s MČ Petržalka
- Rozvíjanie spolupráce s nájomcom kaviarní v DK Zrkadlový háj a DK Lúky

3. Obnova infraštruktúry na princípoch energetickej a ekologickej udržateľnosti

Existencia kultúrnych domov je úzko spätá s myšlienkou masového šírenia kultúry (bez ohľadu na cenzúru) do regiónov za obdobia bývalého režimu. Súčasnej spoločnosti tak bolo umožnené zdediť potencionálne piliere regionálnej kultúry, voči ktorým si však táto nesie dlhodobý dlh. Výsledkom toho je potreba neustálych a často nákladných opráv.

✓ Úlohy:

- Príprava kompletnej energetickej-úspornej obnovy budov v správe KZP (zateplenie, výmena okien, zelené strechy) v spolupráci s MČ Petržalka s využitím mimorozpočtových zdrojov
- Postupná výmena zastaralej techniky
- Výmena energeticke náročného svetelného parku v DK Zrkadlový háj a DK Lúky
- Vybudovanie osobného výťahu v DK Zrkadlový háj
- Vybudovanie toaliet pre imobilných pri telocvični v DK Lúky
- Modernizácia malej sály v DK Lúky

KZP v roku 2028 bude úspešnou značkou a dôležitým aktérom na bratislavskej kultúrnej scéne. Budú ponúkať pestrý kultúrny program a vzdelávanie pre všetky vekové kategórie v debarierizovaných, inkluzívnych a obnovených kultúrnych stánkoch, ako aj v rôznych vonkajších priestoroch na území celej Petržalky.

Mgr. Martin Kočíško

V Bratislave, dňa 21. februára 2024